

(ΑΓ. ΠΑΥΛΟΣ) ΣΤΗΚΕΤΕ ΚΑΙ ΚΡΑΤΕΙΤΕ ΤΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ Β' ΘΕΣ/ΝΙΚΕΙΣ (ΚΕΦ. Β' 15)



ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 428
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1

ΕΤΟΣ ΙΗ' ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1963 (Π.Ο.Η.)
ΤΗΛ. 628.280 ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΙΓΓΟΣ 32 ΑΘΗΝΑΙ Τ. 147

ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΖΟΥΣΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΙΕΡΑΡΧΙΑΝ

Ε'

Ἐκ τῆς προκυψάσης ταραχῆς καὶ συγχύσεως ἐν τῷ πληρώματι τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ εἰσαγωγή ἐν αὐτῇ τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας δὲν ἦτο καρπὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διότι, κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον, «Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματός ἐστι χαρὰ, εἰρήνη, πραότης κλπ». (Γαλ. Ε', 22). Ἡ ἐπὶ μίαν τεσσαρακονταετιάν διαμάχη εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἀναστάσις καὶ ἡ εἰς δύο μερίδας διάσπασις τῆς ἐνότητος αὐτῆς βεβαίῳ, ὅτι οἱ ἐμπνευσθέντες τὴν μεταρρύθμισιν οὐχὶ ἐξ Ἁγίου Πνεύματος ὠδηγοῦντο. Τὸ κακὸν ὡς προκύπτει ἤδη ἐνώπιον ἡμῶν ἐξετάθη ἐπικινδύνως, λόγῳ τῆς πολυκαιρίας ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς κακῆς τοποθετήσεως τοῦ ζητήματος καὶ τῆς ἐξετάσεως αὐτοῦ, κατὰ τὰς ἐκάστοτε δοθείσας ἀφορμὰς, ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων.

Δυστυχῶς, ἐξακολουθοῦσιν οἱ περισσότεροι τῶν ὑπευθύνων ἀρμοδίων νὰ βλέπουν τὸ ζήτημα μόνον ὑπὸ τὸ ἀπατηλὸν πρίσμα τῆς χρονομετρικῆς ἀκρίβειας ὅχι δὲ καὶ ὑπὸ τὴν ἀλάνθαστον διόπτραν τῆς ἱερᾶς νομοθεσίας, διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὰς κρίσεις αὐτῶν καταλήγουσι πάντοτε εἰς ἄστοχα συμπεράσματα.

Τούτου δὲ ἕνεκα ὁλόκληρος τεσσαρακονταετία διέρρευσε καὶ τὸ ζήτημα ἐξακολουθεῖ

ὑφιστάμενον πάντοτε φλέγον καὶ ἀκανθῶδες, ὡς πληγὴ φλεγμαίνουσα καὶ πυορροοῦσα, θανασίμως διαβιβρώσκουσα τὰ σπλάγχνα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, καθ' ὅσον τὸ δημιουργηθὲν κακὸν ἐγένετο πρόξενον καὶ ἐτέρων κακῶν εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς, καὶ δὴ ἐν τῇ καθόλου ἐσωτερικῇ διοικήσει καὶ πειθαρχίᾳ τῶν λειτουργικῶν ὀργάνων αὐτῆς. Εἰς τοῦτο δυστυχῶς συνετέλεσαν καὶ οἱ κατὰ καιροὺς ἐγερθέντες σκληροὶ διωγμοὶ κατὰ τῆς εὐσεβόφρονος μερίδος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κλήρου καὶ λαοῦ, ἡτις διὰ λόγους θρησκευτικῆς συνειδήσεως διεχώρισε τὰς εὐθύνas τῆς καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ καταστῇ κοινωνὸς μιᾶς αὐθαιρέτου καὶ παρανόμου ἐκκλησιαστικῆς πράξεως συνοδικῶς κατεγνωσμένης.

Οἱ εἰσηγηθέντες τοὺς διωγμοὺς ὑπῆρξαν πράγματι οἱ κάκιστοι κυβερνηταὶ τῆς Ἐκκλησίας. Διότι διὰ τῶν διωγμῶν προέκυψαν ἀντίθετα τῶν προσδοκωμένων ἀποτελέσματα. Ἀνεπτερώθη ἐπὶ μᾶλλον τὸ ἀγωνιστικὸν φρόνημα τῶν συντηρητικῶν, ἐχαλυβδώθη περισσότερο ἡ ἀποφασιστικότης αὐτῶν καὶ ἐνισχύθη ἔτι πλέον ἡ πεποίθησις, ὅτι ἡ Κρατοῦσα Ἐκκλησία, διὰ τῶν ἀντιχριστιανικῶν ἐκβιαστικῶν μέτρων, πειρᾶται νὰ συγκαλύψῃ ἀστόχως παραβάσεις κανονικὰς καὶ φιμώσῃ δυναστικῶς τὴν φωνὴν τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ δικαίου, στερουμένη τοῦ ἀμάχου ὁ-

πλου τῆς πειθοῦς, δι' ἧς καὶ μόνον ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ ἐπιβάλλεται καὶ νικᾷ.

Εἶναι, ὥς μὴ ὀφείλει ἀληθές, ὅτι οἱ ἄσυνείδητοι θρησκευοκάπηλοι, ὥς συνήθως συμβαίνει εἰς ὅλας τὰς ὁργανώσεις καὶ τὰς παρατάξεις, ἰδίως τὰς θρησκευτικὰς καὶ τὰς φιλανθρωπικὰς, εὖρον κατάλληλον εὐκαιρίαν νὰ εἰσχωρήσωσι καὶ ἐκμεταλλευθῶσιν ἀνιέρως καὶ ἀνηθίκως τὴν εὐσυνειδησίαν καὶ τὴν καλοπιστίαν τῶν ἀποτελούντων τὴν ἱεράν παράταξιν «**τῶν ὀπλιτῶν Κυρίου**». Παρὰ τοῦτο ὁμως, ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως καὶ ὁ σκοπὸς δέον νὰ χαρακτηρίζη πάντοτε μίαν συλλογικὴν κίνησιν, καθ' ὅσον αἱ ἰδεολογίαι εἶναι πάντοτε ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τὰ πρόσωπα καὶ ἐνῶ τὰ πρόσωπα ἔρχονται καὶ παρέρχονται, αἱ ἰδεολογίαι μένουσιν, καὶ ἐφ' ὅσον αὗται ἐδράζονται ἐπὶ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ θὰ ὑφίστανται, ἀνώτεροι τῶν ἀνθρωπίνων μεταβολῶν καὶ ὑπέρτεροι τῶν περιστατικῶν μεταπτώσεων.

*

Ἀρκετὰ ἡσχολήθημεν ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων περὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος, ἡ δημιουργία τοῦ ὁποίου διέσπασεν ἀτυχῶς τὴν ἐσωτερικὴν ἐνότητα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐφυγάδευσε τὴν ἀγάπην πρὸς ἀλλήλους τῶν πνευματικῶν τέκνων αὐτῆς. Τὸ νὰ ἐπεκταθῶμεν καὶ εἰς ἄλλας λεπτομερείας, ἵνα ἀποδείξωμεν πόσον ἐπιπολαίως καὶ ἀστόχως ἐνήργησαν οἱ ἀποτολμήσαντες, χάριν μιᾶς ματαιοφροσύνης, νὰ δημιουργήσωσι τὸ μέγα καὶ φοβερὸν σκάνδαλον εἰς τὰς συνειδήσεις χιλιάδων εὐλαβῶν χριστιανῶν, παρέλκει, διότι ἡ δημιουργηθεῖσα ἐκ τῶν πραγμάτων κατάστασις «**μονονουχὶ φωνὴν ἀφίησι**». Ἐκεῖνο δ' ὅπερ ἤδη πᾶς θλιβόμενος δι' αὐτὴν τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν σκέπτεται εἶναι τοῦτο. «Ἔως πότε τὸ κακὸν θὰ συνεχίζεται». Μέχρι τίνος ἡ φυγαδευθεῖσα ἐσωτερικὴ ἐνότης καὶ διοίκησις θὰ παραλύη τὸν ὁργανισμὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας; ἐπὶ πόσον ἀκόμη ὁ κάθε τυχοδιώκτης καὶ ἀγύρτης ἱεροκάπηλος θὰ κατορχοῦται παντὸς θείου καὶ ἀνθρωπίνου δικαίου, ἐπωφελούμενος τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησιαστικῆς διαιρέσεως, ἵνα, ὑπὸ τὸ ἀπατηλὸν προσωπεῖον τοῦ ἀκραιφνοῦς δῆθεν ὀρθοδόξου, ὀργιάζη εἰς βάρος τῆς ὑγιεστερας καὶ εὐλαβεστερας μερίδος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἥτις

ἀποτελεῖ καὶ τὰ προσφιλέστερα τέκνα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας». Ἐὰν αὐτὰς τὰς σκέψεις, καὶ αὐτὰ τὰ σοβαρὰ ἐρωτήματα πρὸς ἑαυτοὺς θέσωσιν οἱ ἐπωμισθέντες λόγῳ θέσεως καὶ βαθμοῦ τὰς εὐθύνas τῆς διαποιμάνσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, νομίζομεν ὅτι θὰ αἰσθανθῶσι τὴν ἀνάγκην, ὅπως τὸ ταχύτερον συντελέσωσι διὰ τὴν καταπαυσιν τοῦ κακοῦ, τοῦ ἐπὶ 40ετίαν ὅλην λυμαινόμενου θανασίμως τὸν ἐκκλησιαστικὸν ὁργανισμόν.

Οἱ εἰσηγηθέντες εἰς τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν τὴν λήψιν διωκτικῶν μέτρων ἀπεδείχθησαν κάκιστοι σύμβουλοι. Οἱ νομίσαντες, ὅτι διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου τὸ ἡμερολογιακὸν ζήτημα καὶ οἱ δημιουργήσαντες τὴν ἐφεκτικὴν παράταξιν πρὸς διατήρησιν τῆς ἑορτολογικῆς παραδόσεως, θὰ ἐκλείψωσιν, ἠπατήθησαν εἰς τὰς σκέψεις των, διότι παρήλθε 40ετία καὶ τὸ ζήτημα ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχη πάντοτε φλέγον καὶ ἀκανθῶδες. Οἱ πιστεύοντες, ὅτι, λόγῳ ὑφισταμένων μικροδιαφωνιῶν εἰς τὴν παράταξιν τῶν παλαιοημερολογιτῶν, ἀφορῶσιν εἰς τὴν τηρητέαν μαχητικὴν καὶ ἀμυντικὴν ἐναντι πάσης κακοδοξίας στάσιν, τὸ ἀγωνιστικὸν φρόνημα αὐτῶν, ὀφέποτε θέλει καμφθῇ καὶ ἐκφυλισθῇ, αὐταπατῶνται, διότι τὸ ὀρμητήριον τῶν διακρατούντων ἀκαινοτόμητον τὴν ὀρθόδοξον ἰδεολογίαν, δὲν παύει νὰ εἶναι ἐν, αἱ δὲ ἐντεῦθεν ἐξορμῶσαι παρατάξεις, μολονότι διακλαδίζονται, εἰς ἓνα ἐν τέλει καὶ τὸν αὐτὸν ἀποβλέπουσιν ἱερὸν σκοπόν.

Διὰ ταῦτα, μία ἡ λύσις, ἡ εὐκταία, ἡ ριζική, ἡ δυναμένη νὰ ἐπουλώσῃ τὸ βαθύ τραῦμα εἰς τὸν κορμὸν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἐπαναφέρουσα τὴν ἐνότητα αὐτῆς ἐν τῇ θείᾳ λατρείᾳ καὶ τῇ ποιμαντικῇ διοικήσει, ἡ ἐπανασυνδέουσα τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὰς ἀδελφὰς Ἐκκλησίας εἰς τὴν κοινὴν ταυτόχρονον ἑορτολογικὴν λατρείαν, ἡ δυναμένη νὰ καταπαύσῃ πᾶν σκάνδαλον καὶ πᾶσαν ἀνωμαλίαν, ἐξ αἰτίας τοῦ πρώτου γενομένου κακοῦ προελθοῦσαν, καὶ ἡ ἐξασφαλίζουσα ἰσχυροτέρας τὰς ἐσωτερικὰς δυνάμεις αὐτῆς πρὸς κοινὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ποικιλωνύμων κακοβούλων ἀντιπάλων Αὐτῆς.

Ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ πατροπαραδότου ἡμερολογιακοῦ καθεστῶτος ἐν τῇ θείᾳ λατρείᾳ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

*Ἀνακοινούται ὅτι πᾶσα ἀποστολὴ χρημάτων εἴτε διὰ ὀφειλὴν συνδρομῶν ἐφημερίδος ἢ διαφόρους ἄλλας εἰσφορὰς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος ἀπευθύνεται, διὰ Ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν **ΜΟΝΟΝ**, πρὸς τὸν Ταμίαν Ἀρχιμ. ΜΕΡΚΟΥΡΙΟΝ ΚΑΛΟΣΚΑΜΗΝ, δὲδς Κανιγ-γος 32 — Ἀθήναι.*

(Ἐκ τῶν Γραφείων τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ.)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ - ΤΟΥ ΝΑΖΙΑΝΖΗΝΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ βασιλεύουσα τῶν πόλεων, ἡ Κων/πολις, ὑφίστατο τὰ πάνδεινα ὑπὸ τῶν ἀρειανῶν. Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου ἡ κοσμικὴ ἐξουσία, ἐξαιρουμένου τοῦ ἐπὶ βραχὺ βασιλεύσαντος Ἰοβιανοῦ, περιήρχετο εἰς αὐτοκράτορας σφοδρῶς καταπίσαντας καὶ διώξαντας τὴν Ὁρθοδοξίαν. Ἀρειανοὶ ἐπίσκοποι ὡς ὁ Μακεδόσιος, ὁ Εὐδόσιος, ὁ Δημόκριτος ἔχοντες τὴν ὑποστήριξιν τῆς ὁμοφρόνου κοσμικῆς ἐξουσίας ἐπεκάθησαν εἰς τὸν θρόνον τοῦ Πρωτοκλήτου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τὰ χεῖριστα διαπράξαντες κατὰ τὴν κακοδοξίαν αὐτῶν ἐναντίον τοῦ ὁρθοδόξου λαοῦ, ἀποστερήσαντες τοῦτον καὶ αὐτὸ τὸ δικαίωμα τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἐν ἰδίῳ Ναοῖς. Ἡ ἐν Κων/πόλει ἐκκλησιαστικὴ κατάστασις ἀπέβη οἰκτροτάτη ἀφ' ὅτου ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Οὐάλεντος προεκρίθη καὶ ἐτοποιητέη ὡς Ἐπίσκοπος ὁ ἀπὸ Βερροίας τῆς Θράκης ἀρειανὸς Δημόκριτος, ἀνὴρ «*ἀτακτος καὶ ἀνωμάλου χαρακτήρος*», εἰς τὴν ἐνθρόνισιν τοῦ ὁποίου ὁ λαὸς ἀντὶ τοῦ «*ἄξιος*» ἀνεβόησεν «*ἀνάξιος*». Οὕτω κατὰ πάντα ἐξωλέσματος, ἤρπασε πάντα ἀνεξαιρέτως τοὺς Ναοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῶν Ὁρθοδόξων, φρονῶν πιθανῶς ὅτι οὕτω στερῶν αὐτῶν τῶν μέσων τῆς θείας λατρείας θὰ καταπνίξῃ αὐτῶν τὴν εὐσέβειαν καὶ θὰ πειθαναγκάσῃ αὐτοὺς νὰ τὸν ἀναγνωρίσωσιν ὡς Ἐπισκόπον τῶν.

Τὴν τοιαύτην ἀθλίαν ὑπὸ πᾶσαν ἔσπερον καταστάσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἡσθάνετο, ὡς ἦτο φυσικόν, ὁλόκληρος ἡ Ἀνατολή, διότι ἐφ' ὅσον ἡ πρωτεύουσα τοῦ Κράτους ἐδίδε τὸ κακὸν σύνθημα ἡτο ἐπόμενον ἡ κακοδοξία νὰ ἐγείρηται περισσότερον ἀπειλητικὴ καὶ θρασεῖα καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας. Μὰ τοῦτο παρίστατο ἀνάγκη ὅπως ἐξευρεθῇ τρόπος ἵνα εἰς τὸ κέντρον τῆς αὐτοκρατορίας ἐξασφαλισθῶσιν αἱ προϋποθέσεις μιᾶς ἀνασυγκροτήσεως τῶν ἐκεῖ ὑπολειφθεισῶν τῆς ὁρθοδοξίας δυνάμεων, καὶ ἐγκατασταθῇ πάσῃ θυσίᾳ μιᾶ ἰσχυρὰ ἀντίδρασις κατὰ τῆς γαυριώσεως ἀρειομανίας. Ὅθεν Σύνοδος Ἐπισκόπων Ὁρθοδόξων, συνελθοῦσα περὶ τὸ φθινόπωρον τοῦ 378, ἔχουσα τὸ σύμφηφον καὶ πολλῶν ἄλλων ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν Ἐπισκόπων, προέβη εἰς προσήκοντα διαβήματα παρὰ τῷ ἐν Σελευκείᾳ ἐφησυχάζοντι Γρηγορίῳ, ὃν προέκρινεν ὡς ἱκανώτερον παρὰ πάντα ἄλλον καὶ καταλληλότερον νὰ ἀναλάβῃ τὴν διαποίμανσιν τῶν ὁρθοδόξων τῆς Κων/πόλεως. Ὁ θεῖος Γρηγόριος, φίλος ὢν τῆς ἡσυχίας καὶ τοῦ ἀπράγμονος βίου, ἀπεποιήτο τὴν πρόβασιν ἄλλ' ἐπολιορκήθη κυριολεκτικῶς πάντοθεν, ἀπὸ τε τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν ἐν Κων/πόλει πιστῶν, οἵτινες προσεκάλουν αὐτὸν ἐπανελημμένως διὰ συγκινητικῶν ἐπιστολῶν, μέχρις οὗ «*ἤτηθη*», ὡς γράφει εἰς τὸν φίλον αὐτοῦ Βοσπόριον, καὶ ἐδέχθη νὰ ἔλθῃ καὶ ἐγκατασταθῇ εἰς τὴν βασιλίδαν τῶν πόλεων κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 379 ἔτους ἄγων τὸ 54ον περίπου ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ἡ ἐμφάνισις του εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους προσεέλκυσε

τὴν προσοχὴν φίλων καὶ ἐχθρῶν. Ἡ ποικιλοτρόπως παρασταθεῖσα ἐκ φήμης ἐξαιρετικὴ φυσιογνωμία αὐτοῦ ἐκίνησε τὴν κοινὴν περιέργειαν, ἀλλὰ πάντες ἐξεπλάγησαν ἰδόντες ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον ἀλλέως πῶς ἐφαντάσθησαν. Ἱστορικὸς ν. ὥτερος ἰδοὺ πῶς περιγράφει τὰ ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Γρηγορίου καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ προσηνευθεῖσαν τότε ἐντύπωσιν εἰς φίλους καὶ ἐχθρούς.

«Ἡ ἐξωτερικὴ ἐν τῷ συνόλῳ ὄψις αὐτοῦ οὐδὲν ἔχει τὸ δυνάμενον νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν καὶ τὸν θαυμασμόν ἀνθρώπων θαυμβουμένων πρὸ τῆς θεωρίας καὶ μόνον διὰ τῶν αἰσθητῶν ὀφθαλμῶν δυνάμενων νὰ βλέπωσιν. Ἰδίᾳ δὲ διὰ τοὺς κατοίκους τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων ἡ ἐμφάνισις αὐτοῦ ἦτο παραφωνία τις εὐχερῶς καὶ ὑπὸ τοῦ ἀπλουστεύοντος ἀνθρώπου κατανοουμένη. Διότι οὐδὲν γενικῶς εἶχε τὸ φυσικὸν καὶ ἐπίκτητον ἐπαγωγὸν φαινόμενον οὔτε ἐν τῷ σώματι οὔτε ἐν τῇ περιβολῇ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐνόμιζε τις ὅτι τὰ πάντα ἐμαρτύρουν ἐν αὐτῷ παρακμὴν καὶ κατάπτωσιν. Διότι ἐκ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων καμάτων καὶ σκληραγωγίῶν καὶ τῆς λιτοτάτης διαίτης καὶ ἀλλεπαλλήλων νόσων φαίνεται γέρων, κατεσκληρῶς καὶ κατακεκμηκῶς, περιβολὴν δὲ φέρει εὐτελεστάτην τριχίνην, ὀλίγον τῶν ρακῶν διαφέρουσιν καὶ ἐπὶ πλέον ὑποβιβάζουσιν τὴν ταπεινὴν ἐκ τῆς ὅλης θεωρίας αὐτοῦ ἐντύπωσιν. Εἶναι δὲ μέτριος τὸ ἀνάστημα, κυρτός, ὀλίγον φαλακρός τὴν κεφαλὴν, πολὺς τὴν κόμην καὶ τὸν πώγωνα, ὠχρὸς καὶ ἰσχνὸς τὴν ὄψιν, σιμὸς τὴν ρίνα, ἔχει δὲ εὐθείας τὰς ὀφρὺς, ἡμέρους καὶ νηφαλλοὺς καὶ ἄνευ τινὸς ζωηρότητος τοὺς ὀφθαλμούς, συνεσταλμένα δὲ ἐξ ἐπουλώσεως πληγῆς τὰ βλέφαρα τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ περὶ τὸν ἔξω κανθόν, τὸν δὲ πώγωνα βραχὺν καὶ πυκνόν. Ἡ ὅλη δὲ τοῦ προσώπου παράστασις προβάλλει τι τὸ ἀφελές καὶ ἀπείριστον, ἐν ᾧ ἡ φωνὴ καὶ ἡ λαλίᾳ στεροῦνται θωπευτικῆς στιλπνότητος καὶ ἀστικῆς ἐπιτηδεύσεως, ἐνέχουσι δέ τι τὸ τραχὺ καὶ ξενίζον καὶ ἀτημέλητον. Σὺν τούτοις δὲ φέρει πενίαν καταφανεστάτην, «*ἀσκειον*», ὡς αὐτὸς δημοσίᾳ ὁμολογεῖ, *βίον εὐτελῆ τράπεζαν μικρὸν τῶν πτηνῶν ἀποδέουσιν*, τρόπους φυσικοὺς καὶ ἀνεπιτηδεύτους, αὐστηρότητα καὶ σοβαρότητα δύσκαμπτον καὶ κατάδηλον, γνῶμην ἀδέκαστον, παρησίαν ὑπερχειλῇ, φιλαλήθειαν μέχρις ἄκρων ἀπτόητον, δίαίταν ἀσκητικωτάτην καὶ ἐγκρατεστάτην, καχεξίαν νοσηρὰν καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀποχὴν τελείαν ἀπὸ ἀκαίρων συναναστροφῶν καὶ συμφυρμῶν κοινωνικῶν.

Ταῦτα δὲ πάντα τὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ χαρακτήρος φαινόμενα, δυνάμενα ἴσως ἐν ἀπλουστερῷ ἀνθρώπῳ βίῳ, ἵνα προσηκόντως τιμῶνται ἀναλόγως τοῦ ὅλου ποιοῦ τῆς δράσεως καὶ τοῦ ἡθους τοῦ φέροντος αὐτὰ, ἐν μεγαλοπόλει, οἷα ἡ Κωνσταντινουπόλις, ὅπου τὰ πάντα καὶ αὐτὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα ἀπῆστροπτον ἀπὸ πολυτελείας καὶ χλιδῆς καὶ ψιμυθίων, ἦσαν ἀκίεστα ἐφόδια εὐδοκίμησης καὶ δύσχερστους παρασκευῆς, προ-

α' Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται, ὥστε πλανῆσαι εἰ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς»,
(Ματθ. 24,24)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Θεμέλιος λίθος τοῦ χριστιανικοῦ οἰκοδομήματος εἶναι ἡ πίστις εἰς τὸν θειανδρὸν χαρακτηῖρα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ· διπλοῦς τὴν φύσιν, τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος, εἰς μίαν ὑπόστασιν, ὁ σαρκωθεὶς δι' ἡμᾶς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ πιστεύεται. "Ὅλων σχεδὸν τῶν χριστιανικῶν ἀποχρώσεων οἱ Χριστιανοὶ πιστεύουν εἰς τὴν θεμελιώδη ταύτην ἀλήθειαν. Οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, ἐπαναλαμβάνοντες τὰς κατὰ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ βλασφημίας τοῦ αἰρεσιάρχου Ἀρείου, τὸν ὅποιον κατεδίκασαν οἱ 318 Θεοφόροι Πατέρες εἰς τὴν Ἀ' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, λέγουν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι κτίσμα, ὁ «*μέγας Ἀρχισούλος*», καὶ ὅτι ὡς ἄρχων ἢ πρῶτος τῶν Ἀγγέλων ἢ το γνωστὸς ὡς Ἀρχάγγελος, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα Μιχαὴλ σημαίνει ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ». (Χίλια-στιχὸν σύγγραμμα «ἡ μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καταλλαγή», σελ. 63). *Διὰ τοῦτο, λέγουν, εἶναι ἐ*

(Συνεχίζεται)

Οἱ ψευδομάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ὡς ἀντίθεοι λέ-
γουν «ὅτι εἶναι ἐφάρμακτον νὰ προσκυνῶμεν τὸν
Χριστόν». Διὰ τοὺς ἀγγέλους λέγεται ὑπὸ τοῦ λόγου
τοῦ Θεοῦ· «ὃ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα
καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα». (Ψαλμ.
104,4). Διὰ δὲ τὸν Υἱὸν «ὃ θρόνος σου, ὁ Θεὸς εἰς
τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος... διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ
Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως· παρὰ τοὺς μετόχους
σου καί, σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίω-
σας καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί...»
Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Βίβλου ἀναφέρεται «Ἐν ἀρχῇ»



Ἀπὸ τὴν τελετὴν τῶν Ἐγκαινίων τοῦ Ναοῦ τοῦ ἐν Ὁ-
ροπῷ Γυναικείον Ἐνχασθηρίον (ἀειμ. Π. Ἰλαρίωνος)
κατὰ τὴν 15 Αὐγούστου, ἑορουργήσας τοῦ Σεβ. Σαλα-
μῆνος κ. Γερωντίου.

χῆ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν» (Γεν. 1,1). Ἐνταῦθα ὁ Θεὸς Παῦλος ἀποδίδων εἰς τὸν Χριστὸν τὰ ἐν τῷ ΡΒ΄ ψαλμῷ ὑπὸ τοῦ Δαβὶδ λεχθέντα, δηλοῖ τὸν Χριστὸν ποιητὴν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπομένως Θεὸν ἀληθινόν. Ἀλλὰ καὶ ὀλίγον ἀνωτέρω ἐν τῷ αὐτῷ κεφαλαίῳ τῆς πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς λέγει περὶ τοῦ Χριστοῦ «ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ (τοῦ Πατρὸς). . . ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα» (Ἑβραίους Α' 1—10). Ποῖον δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο; Τὸ «ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα». (Φίλιπ. Β' 9), ἥτοι τὸ ὄνομα Κύριος, Θεός. Εἶναι λοιπὸν κτίσμα ὁ Χριστός, ἢ Θεὸς ἀληθινός, ὁμοούσιος καὶ συνάναρχος μετὰ τὸν Πατέρα; Ἄς ἀκούσωμεν τί περὶ Αὐτοῦ λέγει καὶ «ὁ υἱὸς τῆς βροντῆς». «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος... πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν, ὃ γέγονεν» (Ἰωάν. Α' 1-3). Ἀναρχος ἀνακηρύσσεται ὁ Χριστός· διὰ τῆς ἐπανειλημμένης δὲ χρήσεως τῆς λέξεως «ἦν», ἀποβάλλεται τὸ «οὐκ ἦν». Διὰ τὸ νὰ μὴ νομίσωμεν δὲ ὅ,τι καὶ περὶ τῆς παθητικῆς ἡμῶν γεννήσεως, περὶ τῆς ἀνάρχου καὶ ἀπαθούς ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννήσεως τοῦ «Μονογενοῦς Υἱοῦ» μεταχειρίζεται τὴν λέξιν «Λόγος» ὁ ἐπιστήθιος Μαθητὴς, ὡς ὄργανον τῆς Χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος, διὰ τὸ νὰ λάβωμεν ἀμυδράν τινα ἰδέαν περὶ αὐτῆς ἐξ ἡμῶν αὐτῶν.

Ὅπως ὁ ἡμέτερος νοῦς, γεννᾷ τὸν λόγον, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ βοηθῇ ποτὲ νοῦς ἀνευ λόγου, οὕτω πάντοτε γεννᾶται ἐκ τοῦ ἀπείρου Νοῦς ὁ ἀπείρος Λόγος. Ὁ ἰδικός μας νοῦς ἀναπτυσσόμενος φανερώσει τὴν ἐνυπάρχουσαν ἐν αὐτῷ δύναμιν τοῦ λόγου. Ἐνῷ ὁ Ἀπείρος Νοῦς ὡς Ἀπειροτέλειος, ἔχει συνυπάρχοντα Αὐτῷ τὸν Ἀπειροτέλειον Λόγον πᾶν

τοτε. Οἱ ἀρνούμενοι τὸ συναίδιον καὶ συνάναρχον τοῦ Λόγου πρὸς τὸν Πατέρα, εἶναι ὡς νὰ λέγουν ὅτι ὑπῆρξεν ἐποχή, καθ' ἣν ὁ ἀπείρος Νοῦς ἐστερεῖτο Λόγου! δηλαδὴ ἦτο ἄλογος! Ὅποια βλακεία, ἀλλὰ καὶ βλασφημία ἐν ταύτῃ! Ἀλλὰ καὶ χωρὶς τοῦ Λόγου «ἐγένετο οὐδὲ ἓν, ὃ γέγονεν». Πῶς λοιπὸν εἶναι «κτίσμα» ὁ Λόγος, ἐφ' ὅσον ΟΥΔΕΝ κτίσμα ἀπὸ ὅσα ἔχουν γίνεαι, ἀπὸ ὅσα ἔχουν δημιουργηθῇ ἐγένετο «χωρὶς αὐτοῦ»;

(Ἐπεται συνέχεια)

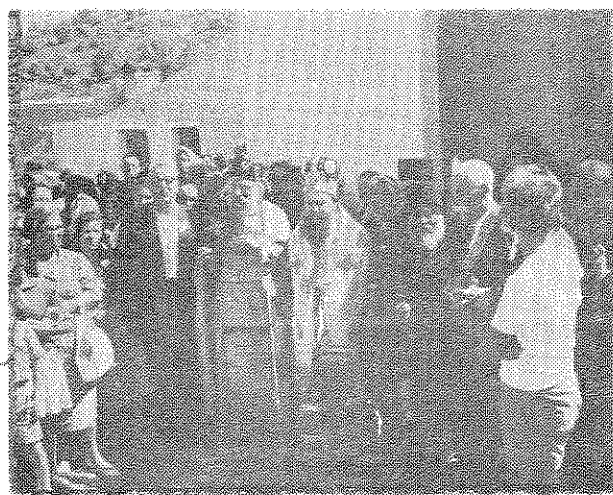
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΤΩΝ ΝΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΠΕΡΙ ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑΣ

ΕΝ Τῷ ΓΕΡΟΝΤΙΚῳ

«Ἦν τις μοναχὸς ἐν Θηβαΐδι, ἀκροτάτην ἀσκήσιν καὶ πολιτείαν ἔχων· καὶ γὰρ ἀγρυπνίαις διηνεκέςι (παντοτεναιῖς) καὶ προσευχαῖς ἐσχόλαζε, καὶ τελείαν ἀκτημοσύνην ἐπεδείκνυτο, καὶ νηστεία τοσοῦτον προσείχεν, ὥστε ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος ἐν τῇ Κυριακῇ πρὸς ἐσπέραν τρέφεσθαι, τοῖς παρατηχοῦσιν ὁσπριοῖς, ἢ ἀγρία ἢ βοτάναις, παραμυθούμενος τῆς φύσεως τὴν ἀσθένειαν. Ἐπὶ πολὺ οὖν διέτελεσε χρόνον οὕτω βιούς (ζήσας). Ἀλλ' ὁ τῆς κακίας εὐρετὴς διάβολος, τῆς ἀρετῆς τούτου φθονήσας, ἔσπευσε τοῦτον καταβαλεῖν διὰ τοῦ τῆς ὑπερηφανείας πτώματος... Ὑποβάλλει οὖν αὐτῷ λογισμοὺς οἰήσεως λέγων· ὅτι ἀκροτάτην μετέρχῃ ἀσκήσιν, ἦν οὐδεὶς ἄλλος κατορθῶσαι δύναται· δεῖ οὖν σε καὶ σημείων ἐπιδείξιν ποιήσασθαι (πρέπει καὶ θαύματα νὰ ἐπιδείξης) ἵνα καὶ σὺ προθυμότερος πρὸς ἀσκήσιν γένῃ, καὶ τοὺς ἀνθρώπους οἰκοδομήσης δοῶντας τὰ θαυμάσια τοῦ Θεοῦ, καὶ δοξάζοντας τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς Οὐρανοῖς. Αἰτήσωμεν οὖν τὴν τῶν σημείων ἐνέργειαν, αὐτὸς γὰρ ὁ Σωτὴρ εἶρηκε (εἶπε)· «αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ἡμῖν»· ταύτην οὖν τὴν δέησιν μετὰ αἰτήσεως ἐκτενεστώτης προσήγε (προσέφερε) τῷ Θεῷ.

Ὁ δὲ φιλόανθρωπος Θεὸς ὁ φιλὼν πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι, ἰδὼν τὴν πλάνην αὐτοῦ καὶ μνησθεῖς τοῦ κόπου καὶ τῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ, οὐ συνέχωρσεν αὐτὸν νικηθῆναι ὑπὸ τοῦ Πονηροῦ Ἐρχεται οὖν αὐτῷ ἔννοια, καὶ ἐλογίσατο ὅτι φησὶν (λέγει) ὁ Ἀπόστολος «οὐκ ἱκανοὶ ἐσμέν ἐξ ἑαυτῶν τι λογίσασθαι». Εἰ οὖν ὁ τοιοῦτος εἶπεν οὐκ ἱκανός εἰμι, πόσῳ μᾶλλον ἐγὼ διδασκαλίας δέομαι; ἀπέλθω οὖν πρὸς τὸν δετὸν ἀναχωρητὴν, καὶ ὃ ἐὰν εἴπῃ μοι καὶ συμβουλεύσῃ ὡς ἐκ Θεοῦ δέξομαι ὁδηγίαν εἰς τὸ σωθῆναι. Ἦν δὲ ὁ Ἀββᾶς πρὸς τὸν ὁποῖον ὑπῆγε μέγας καὶ ὀνομαστός... Καὶ δὴ ἐξελθὼν τῆς κέλλης, ἦλθε πρὸς αὐτόν, καὶ εἰσελθόντος, εἶδεν ὁ γέροντας δύο πιθήκους εἰς τοὺς ὠμούς τοῦτοῦ... καὶ ἐπέγινω τούτους εἶναι, τὸν μὲν τῆς κενοδοξίας, τὸν δὲ τῆς ὑπερηφανίας δαίμονας· ἦν γὰρ ὁ ἀνὴρ θεοδιδάκτος· στενάξας οὖν, ἐδάκρυσεν ἡσύχως, καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν καὶ τὸν συνήθη ἀσπασμόν, ἐκαθέ-



Ἀπὸ τὴν πανήγυριν τοῦ ἐν Μπάλα—Ἀττικῆς τοῦ Γυναικείου Ἐσυχαστηρίου τῶν Γεννηθλίων τῆς Θεοτόκου τὴν 8 Σεπτεμβρίου ἱεραρχοῦντος τοῦ Σεβ. Μαγνησίας κ. Χρυσοστόμου

σθησαν ὥραν μίαν μὴ λαλοῦντες....

Εἶτα λέγει ὁ παραγενόμενος. Πάτερ, ὠφελήσόν μοι καὶ δός μοι ὑποθήκας ὁδοῦ σωτηρίας. Ἀπεκρίθη ὁ γέρον· οὐχ ἱκανός εἰμι τέκνον εἰς τοῦτο, καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς χοῖζω (ἔχω ἀνάγκην) χειραγωγίας· ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν· μὴ παραιτοῦ Ἀββᾶ τοῦ ὠφελήσαι με· πεπληροφόρημαι γὰρ εἰς σέ, καὶ ἔδωκα τὸν λογισμόν μου δεῖξασθαι τὴν συμβουλὴν σου... εἴτι ἔάν εἴπῃς μοι, ἀκούσω σου ὥς Ἀγγέλου. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ γέρον· λάβε τὸ βαλάντιον τοῦ κέρματος τούτου (χρημάτων) καὶ ὕπαγε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἄγορασον δέκα ἄρτους, δέκα ξέστιας (μέτρα) οἴνου, καὶ δέκα λίτρας κρέατος, καὶ φέρε ὧδε. Ὁ δὲ ἀκούσας, περίλυπος γέγονε· ὁμῶς δεξιόμενος ἐπορεύετο, ἐν δὲ τῇ ὁδῷ πολλοὺς λογισμοὺς ἀνεκίνει, καὶ ἀπορῶν ἔλεγεν ἐν ἑαυτῷ· τί ἔδοξε τῷ γέροντι τοῦτο; καὶ πῶς ἀγοράσω ταῦτα; σκανδαλισθήσονται γὰρ οἱ κοσμικοί· (διότι οἱ μοναχοὶ οὔτε κρέας ἔτρωγον, οὔτε οἶνον ἔπινον)· κλαίων οὖν καὶ αἰσχνιόμενος ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ δι' ἄλλου μὲν τὸν ἄρτον, δι' ἄλλου δὲ τὸν οἶνον ὠνήσατο (ἠγόρασε), περὶ δὲ τοῦ κρέατος ἠπορεῖτο λέγων· οὐαὶ μοι τῷ ἀθλίῳ· πῶς κρέα; ἀγοράσω;... (ἀγοράσας, ἤνεγκε (ἔφερε) πρὸς τὸν γέροντα. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ γέρον· οἶδας (γνωρίζεις) ὅτι δέδωκάς μοι λόγον ἵνα ὅ,τι ἂν εἴπω σοι ὑπακούῃς; λάβε οὖν ταῦτα, καὶ ὕπαγε εἰς τὸ κελλίον σου, καὶ εὐχόμενος, μεταλάμβανε (τρώγε) ἄρτον ἕνα, καὶ ξέστην οἴνου, καὶ λίτραν κρέατος καθ' ἡμέραν· καὶ μετὰ δέκα ἡμέρας πάλιν ἔλθε πρὸς με· ὁ δὲ ἀκούσας, καὶ μὴ τολμών ἀντειπεῖν, λαβὼν ἀπῆει (ἀνεχώρησε) κλαίων... καὶ λέγων ἐν ἑαυτῷ. Οἶμοι! ἐκ ποίας νηστείας, εἰς τί κατήντησα; ἄρα ποιήσω; ἢ οὐ; ἀλλ' ἔάν μὴ ποιήσω παρακούσω τῷ Θεῷ, ὅτι λόγον δέδωκα, ἵνα ὅ,τι ἂν εἴπῃ μοι ὁ γέρον, τοῦτο ποιήσω, ὥς ἀπὸ Θεοῦ δεξιόμενος. Καὶ νῦν ἐπιδε, Κύριε, ἐπὶ τὴν ἀθλιότητά μου, καὶ ἐλέησόν με...

Καὶ οὕτω πενθῶν εἰς τὴν κέλλαν ἦλθε· καὶ καθὼς ἐντείλατο ὁ γέρον, οὕτως ἐποίησε, καὶ ἐν τῷ μέλλειν ἐσθίειν, ἔβρισκε τὰ σιτία (τὰ τροφίμα) τοῖς δάκρυσι λέγων πρὸς τὸν Θεόν· ἵνα τί ἐγκατελίπες με; καὶ διήγαγεν οὕτω τὰς δέκα ἡμέρας κλαίων καὶ ὀδυρόμενος, καὶ ἐαυτὸν ἀνάξιον καὶ τῷ σχήματι λογιζόμενος. Ὁ δὲ Θεός, προσχῶν εἰς τὴν ταπεινῶσιν αὐτοῦ, ἔδωκε παράκλησιν (παρηγορίαν) εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ ἐπέγνω διατὶ συνέβη αὐτῷ... λέγων ἐν ἑαυτῷ. Ὅντως πᾶσα δικαιοσύνη ἀνθρώπου ὁ ῥάκος ἀποκαθημένη;... Ἐπανερχεται οὖν πρὸς τὸν γέροντα καταπεπονημένος τῷ σώματι (κατάκοπος καὶ ἀδύνατος) πλέον, ἢ ὅτε τὰς ἐβδομάδας διετέλει ἄσιτος (νηστικός). Ἰδὼν δὲ ὁ γέρον οὕτω ταπεινωμένον, τοὺς δὲ πιθήκους ἀφανεῖς γενομένους, ἠγαλλίασε ὁ σφόδρα, καὶ χαίρων ὑπεδέξατο αὐτόν... Εἶτα λέγει ὁ γέρον. Τέκνον ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἐπεσκέψατό σε καὶ οὐκ εἶπας (δὲν ἀφήκε) τὸν ἐχθρόν κατακυριεύσαι σου. Σὺ οὖν ὁδῷ βασιλικῇ πορείου κατὰ τὴν Γραφήν, καὶ μὴ ἐκκλίνῃς δεξιὰ, ἢ ἀριστερά, ἀλλὰ μεσότητι κέχησο ἐν τῇ μεταλήψει (μεσότητα νὰ μεταχειρίζεσαι εἰς τὸ φαγητόν)... καὶ τὴν καρδίαν σου τήρει (φύλαττε) παντοίως ἀσκήτων

τὴν ταπεινοφροσύνην. «Θυσία γὰρ τῷ Θεῷ, ὥς φησὶν ὁ Προφήτης, πνεῦμα συντετριμμένον· καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουθενώσει»... Οὕτως οὖν ὠφελήσας τὸν ἀδελφόν, καὶ στηρίξας, ἀπέλυσε αὐτὸν εὐφραϊνόμενον...

ΤΟΥ ΑΒΒΑ ΚΑΣΣΙΑΝΟΥ

«Καθάπερ νόσος λοιμικὴ καὶ φθοροποιός, οὐχ ἐν μέλος τοῦ σώματος, ἀλλ' ἕλκον διαφθείρει, οὕτω καὶ ὑπερηφανία, οὐ μέρος τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ πᾶσαν αὐτὴν ἀχρειοῖ (καθιστᾷ ἀχρεῖαν) καὶ ἀπόλλυσι· τῶν μὲν γὰρ ἄλλων παθῶν ἕκαστον, εἰ καὶ ταράσσει τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ πρὸς μὴν πολεμεῖ τὴν ἀντικειμένην αὐτῷ ἀρετὴν, καὶ ταύτην νικᾷσαι φιλονεικεῖ· οἶον, ἡ γαστριμαργία τὴν ἐγκράτειαν, ἡ πορνεία τὴν σωφροσύνην,... ὁ θυμὸς τὴν προαότητα... ἡ δὲ ὑπερηφανία ὅταν κυριεύσῃ τῆς ἀθλίας ψυχῆς, ὥσπερ τις χαλεπώτατος τύραννος, μεγάλην πόλιν καὶ ὑψηλὴν παραλαβὼν, ὅλην αὐτὴν καταστρέφει, καὶ ἕως τῶν θεμελίων αὐτὴν ἀνασκάπτει· καὶ μάρτυς τούτων, ὁ Ἀγγέλους ἐκεῖνος, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσὼν διὰ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτοῦ, ὅς φῶς ὦν καὶ Ἑωσφόρος καλούμενος, σκότος διὰ τὴν οἰήσιν γέγονε, καὶ εἰς Ἄδην ριφθεὶς, ἀντὶ τῆς οὐρανοῦ δόξης, πῦρ ἐκληρονόμησεν ἄσβεστον, καὶ κόλασιν ἀτελεύτητον. Ταῦτα οὖν ἐνθυμούμενοι,... ὅταν τινὰ ἀρετὴν κατορθώσωμεν (ἃς λέγωμεν) τὸ «οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σὺν ἡμῖν»· καὶ λογιζόμενοι τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου εἰρημένον· «ὅτι χωρὶς ἡμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν»... Τὸ νομίζειν εἰδέναι, οὐκ ἐξ ἀποκόπτεται εἰς τὸ εἰδέναι. (Τὸ νὰ νομίζῃ τις ὅτι ἔχει γνῶσιν, δὲν ἀφήνει νὰ προκόψῃ εἰς τὴν γνῶσιν). (Εἰσεργ. Βιβ. Γ' ὑπόθ. 29).

Η ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

Ἡ μὲ τοσαύτην σπουδὴν συγκληθεῖσα Πανορθόδοξος Διάσκεψις τῆς Ρόδου ἔληξεν. Οἱ συνέδροί της, ἐλθόντες ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς, (χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἡ δέουσα προετοιμασία διὰ τὰς ἐργασίας αὐτῆς), καὶ συνεδριάσαντες ἐλαχίστας ὥρας «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν», εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον «Ἐλαφο», καὶ οὐχὶ εἰς ἱερόν Ναόν, ὥς ἀπ' ἀρχῆς συνήρχοντο αἱ τοπικαὶ καὶ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔλαβον ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν δύο προταθέντων πρὸς συζήτησιν θεμάτων: 1) Ἀπεφάσισαν παμψηφεί ὅπως, πρωτοβουλίᾳ τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ἀρχῇ «διάλογος» μετὰ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ 2) ὅπως, διὰ τὴν ἀποστολὴν παρατηρητῶν εἰς τὴν Σύνοδον τοῦ Βατικανοῦ, ἀφεθῶν ἐλεύθεραι αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησιαὶ νὰ πράξουν κατ' ἰδίαν ἐκάστη βούλησιν.

Ὁ τρόπος τῆς συγκλήσεως τῆς Διασκέψεως, ὁ χώρος ἐνθα συνεκλήθη αὕτη, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐπὶ τετράωρον (!) μόνον ἐν ὅλῳ διαρκέσασαι συνεδριάσεις τῶν συνέδρων αὐτῆς, ἐμβάλλει εἰς ἀπορίαν πάντας τοὺς ὑγιῶς σκεπτομένους, περὶ τοῦ πόθεν ἐκινήθη ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης εἰς τὴν λήψιν τῆς πρωτοβουλίας διὰ τὴν σύγκλησιν τῆς Διασκέψεως ταύτης. Ἀλλ' ἡ ἀπορία αὕτη λύεται ὅταν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τοὺς τὰ ἐξῆς στοιχεῖα.

Εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν», συν-

ελθούσης πρό τινος ἐν Νέα Ὑόρκη τῆς Ἀμερικῆς, παρεκάθησαν καὶ «παρατηρηταί» τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τινα δὲ συνεδρίασιν αὐτῆς, ὠμίλησε καὶ Καρδινάλιος. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν ἐστάλη ἐγγραφον αὐτῆς πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, διὰ τοῦ ὁποίου συνιστάτο πρὸς αὐτὸν ἡ ἐναρξίς «Διαλόγου» μετὰ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἡ ἀποστολὴ «Παρατηρητῶν» εἰς τὴν Σύνοδον τοῦ Βατικανοῦ. («Ἀπόστολος Ἀνδρέας» Κων/πόλεως). Κατὰ ταῦτα, ἔλαβεν ἐντολὴν ἀπὸ τοὺς ἐν Ἀμερικῇ πάτρωνάς του ὁ Οἰκουμενικὸς διὰ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐν σπουδῇ σύγκλησιν τῆς Πανορθοδόξου Διασκέψεως τῆς Ρόδου.

ΦΑΝΕΡΟΣ Ο ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

Πρέπει νὰ εἶναι τις πολὺ εὐήθης διὰ νὰ μὴ ἀντιληφθῇ τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν ὧν αὐτῶν τῶν «φιλενωτικῶν ἐνεργειῶν». Ἀλλὰ καὶ οἱ ἴδιοι εὐτυχῶς αὐτοαποκαλύπτονται. Εἰς Βαλτιμόρην ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἑλληνορθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς κ. Ἰάκωβος ἐδήλωσεν ὅτι «ἡ ἐνωσις τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι ἀναγκαία καὶ διὲν αὕτη θὰ πρέπη νὰ βασίζεται μᾶλλον ἐπὶ τῆς ἐνότητος τῆς πίστεως καὶ τῶν σκοπῶν αὐτῆς, παρὰ εἰς τὴν ὁμοιότητα τῶν δογμάτων. Οἱ Χριστιανοὶ δὲν εἶναι στρατιῶται ὑποχρεωμένοι νὰ φέρονται ἐν ἰδίᾳ στολῇ, καὶ νὰ ἐκτελοῦν τὰς ἰδίας διαταγὰς... ἡ ἀσκήσις μιᾶς λατρείας τοπικῆς καὶ αὐτονόμου δὲν ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸν Χριστιανισμόν, ἀλλ' ἀντικατοπτρίζει τὴν πολὺπτυχον σύνθεσιν τοῦ ἀνθρώπου...» («Καθημερινή» 5-10-63). Ἡ ἰδία ἐφημερίς «Καθημερινή» σχολιάζουσα τὰς δηλώσεις ταύτας τοῦ Σεβ. Ἰακώβου γράφει τὰ ἑξῆς: «Ἐπιδεικνύει, φοβούμεθα μεγάλη σπουδὴν εἰς τὸ θέμα τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Ἰάκωβος... προφανῶς ἐλησμόνησεν διὲν ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία καὶ διαταγὰς ἐκδίδει, καὶ τοὺς Χριστιανοὺς μεταχειρίζεται ὡς στρατιῶτας, καὶ τὸν Πάπαν θεωρεῖ ἀλάθητον ἀρχηγόν, τοῦ ὁποίου αἱ ἐντολαὶ ἐπέχουν θέσιν νόμου. Τὴν ἐνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπιθυμοῦν ὅλοι, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι δὲν θὰ προσλάβῃ τὴν μορφήν ὑποταγῆς εἰς τὴν Ρώμην». Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὁ Σεβ. Ἰάκωβος διὰ τῶν ἀνωτέρω δηλώσεων του προτείνει τρόπον ἐνώσεως κατὰ τὸ Προτεσταντικὸν σύστημα. Ἡ Προτεσταντικὴ Ἐκκλησία, ὡς γνωστὸν, ἀποτελεῖται ἀπὸ μωσαϊκῶν Χριστιανικῶν ὁμολογιῶν. Ἀλλ' ἡ Ὁρθόδοξος τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία κατὰ τὴν δισημιετή σιαδιοδρομίαν της διετήρησε «μίαν πίστιν, ἐν βάπτισμα, μίαν ὁμολογίαν, ἓνα τρόπον λατρείας, ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζουσα τὸ ὑπερύμνητον καὶ ὑπερένδοξον ὄνομα τῆς Τρισυποστάτου Θεότητος» «ἐπικοδομηθεῖσα ἐπὶ τοῦ θεμελίου τῶν Ἀποστόλων καὶ Προφητῶν, ὅντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ». (Ἐφεσ. 2, 20).

Ἄν, κατὰ τοὺς φιλενωτικούς, ἐπιβάλληται ἡ ἐνωσις τῶν Χριστιανῶν ἀνεξαρτήτως τῆς ὁμοιότητος,

ἢ μὴ τῶν δογμάτων, τότε οἱ Ἅγιοι καὶ Θεοφόροι Πατέρες, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν τοὺς αἵρετικούς καὶ ἀπέκοψαν αὐτοὺς ὡς σεσηπὸτα μέλη τοῦ κορμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τῆς κοινωνίας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀπεστέρησαν, ὡς Θεόδωρον ἔχοντες τὴν πρὸς ταῦτα ἐξουσίαν, εἶναι οἱ χειρότεροι ἐγκληματίαι (φεῖσαι ἡμῶν Κύριε!), ὡς σχισαντες τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, μὴ ὑπάρχοντες, κατὰ τοὺς φιλενωτικούς, ἀποχρῶντος λόγου.

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΟΥ «ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΜΒ. ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ».

Κατ' ἐπέκτασιν τῶν ἀνωτέρω δηλώσεων τοῦ Σεβ. Ἰακώβου, ὅστις ὡς γνωστὸν τυγχάνει εἰς ἓκ τῶν προέδρων τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν», ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, (τοῦ ὁποίου συμμετέχουν ὡς μέλη ὅλαι αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι), προέβη εἰς τὰς ἑξῆς ἀσεβεστάτας δηλώσεις «Ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ πάρῃ πολὺ πῶς σὺν σοβαρὰ τὸ καθήκον ἐνὸς παγκοσμίου θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ· δὲν ὑπάρχει σὶνὸν κόσμον μίαν μόνον ἀποκάλυψιν. Εἶναι δὲ ἀνάγκη νὰ ἐναρμονισθοῦν, ὅσο περισσότερον εἶναι δυνατόν, ὅλαι αἱ θρησκευτικαὶ ἰδέαι καὶ ἐμπειρίαι, ὥστε νὰ πλασθῇ μίαν παγκόσμια θρησκεία γιὰ τοὺς ἀνθρώπους» (Τύπος Ὀκτωβρίου 1963). Εἶναι αὐτὸς ποὺ κάμει τὰς δηλώσεις αὐτὰς Χριστιανός; καὶ δὲν εἶναι τυχαῖος.

Εἶναι ὡς Γεν. Γραμματεὺς τὸ κλειδί τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν». Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀληθὴ ὅσα εἶπεν ὁ Ἐσταυρωμένος Λυτρωτὴς ἡμῶν Ἰησοῦς «ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται»; (Μάρκ. 16, 16). Ἀλλὰ τίς ἡ ἀνάγκη παραθέσεως ἄλλων μαρτυριῶν; ἡ Παλαιὰ καὶ ἡ Καινὴ Διαθήκη μαρτυροῦν, ὅτι ἀδύνατος ἡ σωτηρία ἄνευ τῆς εἰς Χριστὸν Πίστεως. Ποίαν λοιπὸν θέσιν εἰς Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν ἔχει ὁ «πανθεϊστής» οὗτος; Ἀλλὰ καὶ ποίαν θέσιν ἔχουν εἰς τοιαῦτα «συμβούλια» καὶ «συνέδρια» οἱ ἀντιπρόσωποι, «τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας»;

«ΛΥΚΟΙ ΒΑΡΕΙΣ»

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἀνωτέρω γίνεται φανερόν ὅτι οἱ μέχρι τοῦδε «προβατόσχημοι λύκοι» ἀποβάλλοντες ἤδη τὴν δορὰν τῶν προβάτων, ἀποδεικνύονται οἱ οἱ ἦσαν καὶ πρότερον ἐν κρυπτῷ «λύκοι βαρεῖς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου» (Πράξ. 20, 29). Ἐκ τῶν δηλώσεων δὲ τοῦ τε Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου, καὶ τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν», ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ὀργανισμὸς οὗτος κατευθύνεται δυστυχῶς ὑπὸ σκοτεινῶν δυνάμεων. Καὶ εἶναι θλιβερόν ὅτι μετέχουν αὐτοῦ καὶ αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι. Οἱ πιστοὶ πρέπει νὰ παραμένουν ἄγρυπνοι, φρυκτωροῦντες ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν οἰουδήποτε κινδύνου.

Η ΓΝΩΜΗ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Εἰς τὸ φύλλον τῆς 8ης Ὀκτωβρίου τῆς «Μακεδονίας» τῆς Θεσσαλονικῆς δημοσιεύεται ἐπιστολὴ ἀναγνώστου της ἔχουσα ὡς ἑξῆς: «Παραπονεῖται ὁ καθη-

Πρὸς τὴν συνεδριάζουσαν κατ' αὐτὰς Ἱεραρχίαν ὑπεβλήθη ὀλιγόλογον Ὑπόμνημα ὑπὸ τῆς «Πανελληνίου Θρησκευτικῆς καὶ Ἐθνικῆς Ὁρθόδοξου Κοινωνίας» ἡμῶν, διὰ τοῦ ὁποίου παρακαλεῖται αὕτη ὅπως αἰρομένη εἰς τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων, ἐνώσῃ τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῆς ἐπαναφορᾶς ἐν τῇ θείᾳ λατρείᾳ αὐτῆς τοῦ πατρίου ἑορτολογίου, ὅπως ἡνωμένη ἀντιμετωπίσῃ τοὺς ποικιλωνύμους ἐχθροὺς αὐτῆς.